

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL

SESSION 2002

ÉPREUVE DE TURC

SÉRIES L/ES/S

L.V.1

Série L :

Durée de l'épreuve : 3 heures

Coefficient : 4

Séries ES/S :

Durée de l'épreuve : 3 heures

Coefficient : 3

L'usage des calculatrices et des dictionnaires n'est pas autorisé

BARÈME (série L)

COMPREHENSION ET EXPRESSION	14 POINTS
TRADUCTION	6 POINTS

BARÈME (séries ES/S)

COMPREHENSION ET TRADUCTION	10 POINTS
EXPRESSION	10 POINTS

BİR AİLE MESELESİ

Arkadaşım Hasan Necdet anlattı :

İlk memuriyetim telgraf kâtipliğidir. Mektepten çıktığım sene iş bulamamıştım. (...) Dört yüz kuruş aylıkla Edirne kazalarından birine göndermişlerdi. Arkadaşlarım sakin, mütevazı*, kendi halinde insanlardı. Müdür de fena adam değildi. Müdür resmiyetperver, daha doğrusu kibirli* bir adamdı, ama her halde iyi geçineceğime emindim.

Yalnız telgrafhanenin tek hademesi* Ramazan Ağa sinirlerime dokunuyordu.

Ramazan Ağa, altmış beş yaşında acaip bir ihtiyardı. (...) Çıplak, kıllı ayaklarında hamam nalınları* ile gezerdi. Mavi dokumadan şalvar biçimi pantolonunu çamaşır ipeyle belinden bağlardı.(...)

10 Beni en ziyade kızdıran şey bu pis kıyafetli adamın azamet* ve edasıydı*. Telgrafhanenin asıl amiri* sanki oydu. Kimse ile konuşmaz, bir iş havale edildiği zaman türlü aksilikler çıkarır, memurlara âdeta çıkışır; iş görürken daima kendi kendine bir şeyler homurdanırdı. En ziyade tuhafıma giden şey : Arkadaşların gösterdikleri tahammüldü*. Her halini hoş görüyorlar, her münasebetsizliğine katlanıyorlardı. Bir gün, kalem odasında yalnızdım. Yavaş yavaş bir türkü mırıldanarak bazı evrakı* temize çekiyordum. Bilmem ne iş için odaya giren Ramazan Ağa, birdenbire elini masanın kenarına vurdu. Terbiyesiz bir tavırla :

- Hey efendi...Burası mahalle kahvesi değil, daire... Türkü söylemeden çalış!...dedi.

Birdenbire kan beynime çıktı. Yerimden nasıl fırladığımı bilmiyordum. Hademe Ağayı gırtlığından yakaladım.

20 İhtiyar olmasan seni şimdi pencereden atardım : "Defol!" diye kapıdan dışarıya attım. Hareketim o kadar sert ve seri olmuştu ki, Ramazan Ağanın nalınları ayağından fırlamış, bir tanesi köşedeki odun tenekesine girmişti.

İşimi bitirdikten sonra müdürün yanına gitmeye, bu terbiyesiz hademeden şikâyete karar vermiştim. O benden daha evvel davrandı.

Yandaki müdür odasından onun kalın, sert sesi geliyordu. Kulak verdim : "Bu oğlamı katiyen istemem! (...)" dediğini açıktan açığa işitmeyeyim mi ? Hırstan, hiddetten tir tir titreyerek kulağımı yan kapıya verdim. O, sustukça müdür söylüyordu. Fakat o kadar yavaş, o kadar hafif bir sesle ki, ne dediğini bir türlü anlayamadım(...) Buna mukabil* Ramazan Ağanın sesi perde perde yükseliyordu.

Ramazan Ağanın iyice işitemediğim müstehcen* bir küfründen sonra sert bir tokat şaklamasın mı ? Arkasından aynı kuvvette bir daha bir daha...

30 "Müdürün sabrı tükendi. Artık herifi dövüyor!" diyordum. Fakat hayır... Seslerin ahenginden anladım ki dayağı yiyen müdürdü. Artık durulur mu ? Birdenbire koridora fırladım, oradan müdürün odasına. Ben kapıyı açarken birbirlerinden ayrılmışlardı. Ramazan Ağa, hiddetten soluyor, çarpılmış yakasını düzeltiyordu.

Müdür, şaşkın, mağçup bir tavırla : "Bir şey mi var efendim ?" dedi. Birdenbire şaşaladım, kekeliyerek : "Hiç. Yalnız, bazı gürültüler işitmişim de," dedim.

O, sahte bir hayretle : " Yanlış işitmiş olacaksınız !" dedi. "İhtimal yanımızdaki handa kavga ediyorlar. Rahatsız olmayın !"

- 40 Bana, geldiğim gibi çıkıp gitmekten başka iş kalmamıştı.
Biraz sonra arkadaşlarım geldiği zaman işi olduğu gibi anlattım. Onlar benim gibi hayret etmediler. En ihtiyarlı (...) bir gülüşle şunları söyledi :
- Ramazan Ağa titiz bir adamdır. Arasıra zavallı müdürü dövmeye kalkar...Biz işitmemezlikten geliriz. Ramazan Ağa, bizim müdür efendinin babasıdır.

Reşat Nuri GÜNTEKİN, *Tanrı Misafiri*

- *mütevazi :alçak gönüllü (humble)
- *kibirli : kendini büyük gören (hautain)
- *hademe : bir iş yerinde temizlik ya da ayak işlerine bakan kimse
- *nalın : bir çeşit takunya
- *azamet : grandeur, hauteur
- *eda : allure
- *amir : bir işte, bir görevde buyurma yetkisi olan kimse
- *tahammül : sabır(patience)
- *evrak : yazılı kağıtlar, belgeler (document)
- *mukabil : karşı
- *müstehcen : indécent

I. COMPREHENSION

1. Sizce Hasan Cevdet telgraf kâtipliğini isteyerek mi seçiyor ? Cevabınızı metinle destekleyin.
2. Hasan Cevdet'in Ramazan Ağa ile ilgili düşünceleri nelerdir ?
3. Bardağı taşıran ve telgraf kâtibini öfkeleniren olay nerede ve nasıl geliyor ?
4. Müdür ve Ramazan Ağa arasındaki görüşme kimin isteği üzerine, ne için yapılıyor ? Nasıl sonuçlanıyor ?
5. Müdürün kişiliği üzerine sıfatlar kullanacak olsanız aşağıdakilerden hangi ya da hangilerini seçersiniz ?
 - a. içine kapanık
 - b. resmî
 - c. kendini herkesten üstün tutan
 - ç. korkak
 - d. baba sözünden dışarıya çıkmayan
 - e. otoriter
6. Ramazan Ağa sert ve terbiyesiz davranışlarının cesaretini nereden alıyor ? Cevabınızı metinle destekleyiniz.

II. EXPRESSION

1. "Mektepten çıktığım sene iş bulamamıştım." cümlesini olumlu (forme affirmative) olarak tekrar yazınız.
2. "Ramazan Ağa, altmış yaşında....." ile başlayıp ".....çamaşır ipiyle belinden bağlardı." ile biten 4. paragrafı sanki başkasından duyduğunuz ama gözlerinizle görmediğiniz bir şeyi siz anlatıyormuşsunuz gibi yeniden yazın. Bu tip anlatıma uyan zamanda eylemleri (verbes) yeniden çekiniz.
3. "Birdenbire kan beynime çıktı." cümlesini anlamını bozmadan kendi kelimelerinizle yeniden yazınız.
4. " Buna mukabil Ramazan Ağanın sesi perde perde yükseliyordu." cümlesinde altı çizili kelimelerin yerine eşanlamını ya da yakın anlamlısını koyunuz.
5. Sizce bir iş yerinde yakın ya da uzak akrabaların beraberce çalışmaları doğru mu ? Neden ? Böyle bir durumun ortaya çıkartabileceği iyi ve kötü yönler neler olabilir ? (Série L: 10 satır)

III. TRADUCTION

"Müdür, şaşkın, mahçup bir tavırla : "Bir şey mi var efendim ? " dedi." ile başlayıp "Ramazan Ağa, bizim müdür efendinin babasıdır, "ile biten kısmı Fransızcaya çeviriniz.(34-42. satırlar)